

Almindelige bemærkninger

Som det fremgik af Landsstyrets forelæggelsesnotat til forslag om ændring af landstingslov om indkomstskat under forårssamlingen 2001, var det Landsstyrets hensigt, efter en indgående drøftelse og dialog med erhvervslivet og dets rådgivere, til efterårssamlingen 2001 at fremlægge forslag om ændringer i afskrivningsreglerne, selskabsskatteprocenten og rejeafgiften.

Landsstyret fremlægger derfor forslag til ændring af landstingslov om indkomstskat, der medfører en begrænsning i adgangen til at kunne udskyde betalingen af selskabsskat mange år ud i fremtiden ved konsekvent at udnytte det frie afskrivningssystem samt, forslag om at selskabsskatteprocenten nedsættes til 30 pct for koncessionshavere efter råstofloven og is- og vandloven.

Det skal præciseres, at spørgsmålet om hvilke aktiver, der kan afskrives på, fortsat er fastsat i henhold til den i medfør af indkomstskattelovens § 17 udstedte bekendtgørelse, jf. den nugældende bekendtgørelse nr. 18 af 9. juni 1986 om skattemæssige afskrivninger m.v. med senere ændringer.

Det foreslås at de frie skattemæssige afskrivninger begrænses således, at selskaber m.v. som alt overvejende hovedregel fra og med indkomståret 2001 ikke kan foretage fradrag for afskrivninger med et beløb, der overstiger følgende afskrivninger:

- a. 5 pct. af anskaffelsessummen for bygninger og installationer.
- b. 10 pct. af anskaffelsessummen for skibe og fly.
- c. 30 pct. af den afskrivningsberettigede saldo værdi ved indkomstårets udløb for øvrige afskrivningsberettigede aktiver m.v. såsom driftsmidler, inventar og immaterielle aktiver m.v. og udgifter på ombygning af lejede lokaler eller tilslutningsudgifter til anlæg, der har erhvervs- eller anden betydning for selskabet.
- d. 100 pct. af anskaffelsessummen for driftsmidler, der er anskaffet for kr. 100.000 eller derunder.

Inden for hver af kategorierne a-d kan selskabet m.v. vælge om det vil benytte afskrivningsmuligheden fuldt ud, delvist eller helt unnlade at afskrive på det enkelte aktiv. De af selskabet faktisk foretagne afskrivninger opgjort i hver af kategorierne a-d og eventuelle afskrivninger efter stk. 5, kan herefter forøges med et

afskrivningsbeløb, som svarer til halvdelen af selskabets overskud før skat. Ved selskabets overskud forstås selskabets skattepligtige indkomst efter fradrag af fremført underskud fra tidligere år samt udloddet udbytte og fradrag af de afskrivninger der følger af § 13 a, stk. 2 og 5. D.v.s. den skattepligtige indkomst før afskrivninger efter 2. led i § 13 a, stk. 1 (halvdelen af overskuddet). Det supplerende afskrivningsbeløb kan selskabet m.v. frit fordele på de i kategorier a-c omfattede aktiver m.v.

Ændringerne i afskrivningsreglerne indebærer, at hvert aktiv i kategorierne a og b skal registreres, og der skal føres en konto udvisende aktivets anskaffelsessum tillagt eventuelle forbedringer, samt udgifter og foretagne afskrivninger. Af kontoen, der skal opgøres ved afslutningen af hvert år, skal aktivets uafskrevne saldo fremgå.

For så vidt angår afskrivning på de i litra a og b nævnte aktiver, sker afskrivningen ved at anskaffelsessummen afskrives med lige store beløb årligt - også kaldet lineære afskrivninger. Det er uden betydning hvornår i året det pågældende aktiv er erhvervet, idet der altid kan foretages et fuld års afskrivning i anskaffelsesåret. I aktivets afståelsesår eller i virksomhedens ophørsår kan der modsat ikke foretages afskrivninger.

Af hensyn til likviditeten i de selskaber, der afstår afskrivningsberettigede aktiver omfattet af litra a og b, foreslås det, at selskabet udover de maksimale afskrivninger efter litra a og b yderligere kan foretage afskrivninger med et beløb, der svarer til fortjenesten ved afståelsen af aktivet, jf. § 13 a, stk. 5. Hvis selskabet udnytter denne regel skal også afskrivningsbeløbet i medfør af § 13 a, stk. 5 fragå ved opgørelsen af selskabets overskud forinden man opgør det yderligere afskrivningsbeløb efter § 13 a, stk. 1, som kan udgøre halvdelen af selskabets overskud.

For så vidt angår de afskrivninger, der omfattes af litra c og d bemærkes, at bestemmelsen omfatter alle de afskrivningsberettigede aktiver og udgifter, som ikke er omfattet af litra a og b, og som i dag kan afskrives i medfør af Hjemmestyrets bekendtgørelse om skattemæssige afskrivninger m.v. Begrænsningen af afskrivningsretten for disse aktiver/udgifter gennemføres ved et saldoafskrivningssystem. D.v.s. at selskabets samlede anskaffelsessummer vedrørende sådanne aktiver/udgifter, fraregnet salgssummen indvundet ved salg af sådanne aktiver eller rettigheder m.v. årligt afskrives med en valgfri hel procentdel mellem 0 og 30. Dette årlige afskrivningsbeløb fragår den samlede afskrivningsberettigede saldo værdi. Afskrivningen vil således få et degressivt forløb.

Såfremt selskabet i anskaffelsesåret ikke ønsker at afskrive aktiver omfattet af litra d (dvs. aktiver til en værdi under 100.000 kr.) fuldt ud skal den uafskrevne del af anskaffelsessummen tillægges den ved indkomstårets udløb opgjorte afskrivningssaldo. Den uafskrevne del af anskaffelsessummen indgår herefter i årets saldo værdi og afskrives med indtil 30 pct. i overensstemmelse med reglerne i litra c.

Skattedirektoratet vil, når loven er vedtaget, udarbejde en ny afskrivningsbekendtgørelse, ligesom direktoratet vil udarbejde en vejledning om de nye afskrivningsregler og principper.

Omfattet af begrænsningen er alle de selskaber, fonde og foreninger m.v. som er nævnt i landstingslov om indkomstskat § 1, stk. 3-12.

Endvidere foreslås det, at de skattemæssige afskrivninger for personer begrænses til højst at kunne udgøre et beløb, der svarer til den pågældendes erhvervmæssige indkomst, således at det sikres, at den pågældende altid vil skulle betale skat af sine eventuelle personlige indtægter eksempelvis løn, pensioner, honorarer, renteindtægter og udenlandske udbytter m.v., ligesom et underskud, der skyldes skattemæssige afskrivninger ikke kan fradrages i den sambeskattede ægtefælles indtægter.

Reglerne i § 3, i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 6. november 1997 om ændring af Hjemmestyrets bekendtgørelse om skattemæssige afskrivninger, om at visse beboelsesbygninger, der er anskaffet før den 1. januar 1998, kan afskrives med indtil 10 pct årligt, vil blive ophævet, således at disse bygninger vil skulle afskrives efter de nu foreslåede regler. Maskiner, inventar og lignende driftsmidler i disse ejendomme, vil fortsat ikke kunne afskrives.

Det foreslås, at forslaget om begrænsning af de frie afskrivninger skal have virkning for hele indkomståret 2001, hvilket vil sige, at de nye regler vil få virkning for alle køb af afskrivningsberettigede aktiver, som er foretaget i 2001, herunder også de afskrivningsberettigede aktiver, som er erhvervet inden nærværende forslag er fremlagt.

Hvis selskabet har forskudt indkomståret, og indkomståret 2001 som følge heraf omfatter en regnskabsperiode der udløber den 31. august 2001 eller tidligere, foreslås det dog at de nye regler først skal bringes i anvendelse fra og med indkomståret 2002. Det skyldes at disse selskaber har afsluttet deres regnskabsår, før fremsættelsen af nærværende lovforslag i Landstinget. For alle andre selskaber gælder, at de efter offentliggørelsen af nærværende forslag i august måned 2001 kan indrette deres dispositioner i overensstemmelse med forslaget.

Med lovforslagets generelle begrænsninger i afskrivningsadgangen, er der ikke længere et reelt behov for særreglen i indkomstskattelovens § 21 b, om at underskud, der skyldes skattemæssige afskrivninger ikke længere kan fremføres til fradrag i de efterfølgende indkomstår, hvorfor bestemmelsen foreslås ophævet.

For at styrke konkurrencesituationen for selskaber, der arbejder inden for olie- og mineralområdet samt med is og vand til eksport, foreslås det, at selskabsskatten for disse selskaber, når de udelukkende driver virksomhed inden for disse områder, nedsættes til 30 pct.

Forslaget blev sendt til høring den 5. juli 2001 med frist den 6. august 2001 til at fremkomme med bemærkninger.

Forslaget har været sendt til høring i Direktoratet for Boliger og Infrastruktur, Direktoratet for Erhverv, Råstofdirektoratet, Økonomidirektoratet, KANUKOKA, Grønlands Erhvervsråd, GrønlandsBanken A/S, Sparbank Vest A/S, Advokat Henrik

Hey, Advokatfirmaet Wilhelm Malling & Co., NUNA Advokater, Deloitte & Touche, PricewaterhouseCoopers, SIK, KNAPK, Grønlands Arbejdsgiverforening, HST og APK.

Høringssvarene har medført, at det oprindelige lovforslag i ikke ubetydeligt omfang, særlig for så vidt angår den tekniske del, er blevet ændret, men målet, at opnå en begrænsning af de frie afskrivninger, er opretholdt.

Som et resultat af drøftelserne med erhvervslivet og dets rådgivere er det Landsstyrets hensigt, at foreslå en generel nedsættelse af selskabsskatten til 30 pct. for alle selskaber, når de udskudte skatter for selskaberne generelt har fundet et mere passende leje, hvilket de foreslåede regler om begrænsning af de frie skattemæssige afskrivninger vil medvirke til. Endvidere har Landsstyret til hensigt senest i foråret 2002 i forbindelse med en international benchmarking analyse af det grønlandske skatte- og afgiftssystem at igangsætte et udredningsarbejde omkring eventuelle u hensigtsmæssigheder ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for koncerner, herunder fradragstidspunktet for udloddet udbytte.

Efter grundige overvejelser har Landsstyret besluttet foreløbig ikke at fremsætte forslag om ændring af rejeafgiftens indretning eller størrelse. Landsstyret vil dog tage initiativ til en analyse og drøftelse med erhvervet om alternative rejeafgiftsmodeller.

Ændringerne i afskrivningsreglerne forventes at medføre en fremrykket skattebetaling på årligt 30 mio. kr. fra og med finansåret 2002 for Landskassen og kommunerne under eet, hvoraf 15 mio. kr. tilfalder Landskassen som henholdsvis landsskat og selskabsskat fra Hjemmestyrets virksomheder.

"Nedsættelsen" af selskabsskatten for koncessionshavere efter råstofloven og is- og vandloven forventes ikke at få nævneværdig provenuvirkning i finansåret 2002 og budgetoverslagsårene.

Forslagene vil ikke have mærkbare administrative konsekvenser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Den foreslåede begrænsningsregel i selskabers afskrivningsadgang er udførligt omtalt i de almindelige bemærkninger, hvortil henvises.

Yderligere kan bemærkes, at de skattepligtige som er omfattet af bestemmelsen er nævnt i indkomstskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3-12.

Efter forslaget skal selskabers afskrivningsberettigede aktiver m.v. opdeles i 3 kategorier;

- a) Bygninger og installationer.
- b) Skibe og fly.
- c) Øvrige afskrivningsberettigede aktiver og udgifter.

Afgrænsninger af de aktiver, der er nævnt under a og b og i forhold til c skal ske i overensstemmelse med Hjemmestyrets bekendtgørelse om skattemæssige afskrivninger m.v.

Endvidere tillades øvrige afskrivningsberettigede aktiver afskrevet fuldt ud, såfremt anskaffelsestallet på hvert aktiv er 100.000 kr. eller derunder.

Det skal bemærkes, at for selskaber, der er meddelt tilladelse til efterforskning eller udnyttelse i henhold til lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, gælder, at produktionsaktiver anses som driftsmidler. Ved produktionsaktiver forstås faste produktionsanlæg m.v. på land, faste og mobile platforme med dertil hørende driftsmidler og maskiner, rørledninger, pumper, opbevaringstanke og andet udstyr og eventuelle selvstændige hotelplatforme. Skibe og bygninger (f. eks. administrationsbygninger) anses ikke som produktionsaktiver.

Til § 1, nr. 2

Det foreslås, at de skattemæssige afskrivninger for personer begrænses til højst at kunne udgøre et beløb svarende til personens erhvervsmæssige indkomst, således at det sikres, at personen altid vil skulle betale skat af sine eventuelle personlige indtægter eksempelvis løn, pensioner, honorarer, udenlandske udbytter og renteindtægter m.m.

Selvstændig erhvervsvirksomhed er normalt kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter med det formål at indvinde et økonomisk udbytte. Endvidere er det en forudsætning, at virksomheden udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode samt at virksomheden ikke er af ganske underordnet omfang. Det er uden betydning, om den skattepligtige herudover har indkomst som lønmodtager.

Ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om selvstændig erhvervsvirksomhed, kan der lægges vægt på, hvorvidt

- a) indkomstmodtageren tilrettelægger, leder, fordeler og fører tilsyn med arbejdet uden anden instruktion fra hvervgiveren end den, der eventuelt følger af den afgivne ordre,
- b) hvervgiverens forpligtelse over for indkomstmodtageren er begrænset til det enkelte ordreforhold,
- c) indkomstmodtageren ikke på grund af ordren er begrænset i sin adgang til samtidig at udføre arbejde for andre,
- d) indkomstmodtageren er økonomisk ansvarlig over for hvervgiveren for arbejdets udførelse eller i øvrigt påtager sig en selvstændig økonomisk risiko,
- e) indkomstmodtageren har ansat personale og er frit stillet med hensyn til antagelse af medhjælp,
- f) vederlaget erlægges efter regning, og betaling først ydes fuldt ud, når arbejdet er udført som aftalt og eventuelle mangler afhjulpet,
- g) indkomsten oppebæres fra en ubestemt kreds af hvervgivere,
- h) indkomsten afhænger af et eventuelt overskud,
- i) indkomstmodtageren ejer de anvendte redskaber, maskiner og værktøj eller lignende,
- j) indkomstmodtageren helt eller delvist leverer de materialer, der medgår til arbejdets udførelse,
- k) indkomstmodtageren har etableret sig i egne lokaler, f.eks. forretning, værksted, kontor, klinik, tegnestue m.v., og arbejdet helt eller delvis udøves herfra,
- l) indkomstmodtagerens erhvervsudøvelse kræver særskilt autorisation, bevilling o.l., og at indkomstmodtageren er i besiddelse af en sådan tilladelse,
- m) indkomstmodtageren ved annoncering, skiltning eller lignende tilkendegiver, at han/hun er fagkyndig og påtager sig at udføre arbejde af en nærmere bestemt art,
- n) ansvaret for en eventuel ulykke under arbejdets udførelse påhviler indkomstmodtageren.

Ved vurderingen af, om der er tale om tjenesteforhold, kan der lægges vægt på, hvorvidt

- a) hvervgiveren har en almindelig adgang til at fastsætte generelle eller konkrete instrukser for arbejdets udførelse, herunder tilsyn og kontrol,

- b) indkomstmodtageren udelukkende eller i overvejende grad har samme hvervgiver,
- c) der mellem hvervgiver og indkomstmodtageren er indgået aftale om løbende arbejdsydelse,
- d) indkomstmodtageren har arbejdstid fastsat af hvervgiveren,
- e) indkomstmodtageren har ret til opsigelsesvarsel,
- f) vederlaget er beregnet, som det er almindeligt i tjenesteforhold (timeløn, ugeløn, månedsløn, provision, akkord m.v.),
- g) vederlaget udbetales periodisk,
- h) hvervgiver afholder udgifterne i forbindelse med udførelsen af arbejdet,
- i) vederlaget i overvejende grad er nettoindkomst for indkomstmodtageren,
- j) indkomstmodtageren anses for lønmodtager ved praktisering af ferieloven, funktionærloven, lov om arbejdsskadeforsikring og lov om arbejdsmiljø.

Ingen af de nævnte kriterier, der taler henholdsvis for selvstændig erhvervsvirksomhed og tjenesteforhold, er i sig selv afgørende. De anførte momenter har endvidere ikke lige stor betydning i alle situationer.

I praksis kan det være således, at visse sider af forholdet mellem hvervgiver og indkomstmodtager taler for at statuere tjenesteforhold, mens andre sider taler for, at der foreligger selvstændig erhvervsvirksomhed. I sådanne tilfælde må afgørelsen bero på en samlet vurdering.

Det er i princippet forholdet mellem indkomstmodtageren og den enkelte hvervgiver, der skal bedømmes. Er der flere hvervgivere, kan indkomstmodtageren således godt oppebære indkomst som selvstændig erhvervsdrivende og som lønmodtager samtidigt. Ved bedømmelsen af det enkelte forhold kan der dog lægges vægt på, om indkomstmodtageren i øvrigt er etableret som selvstændig inden for sit erhverv.

Det vil ikke altid være muligt objektivt at afgøre, hvorvidt eventuelle renteudgifter skal henføres til finansiering af den erhvervs-mæssige aktivitet eller til finansiering af den private aktivitet.

Har den skattepligtige eksempelvis erhvervet en ejerbolig og samtidig optaget et lån, er der en formodning for, at lånet er anvendt til finansiering af ejerboligen, medmindre den skattepligtige kan påvise, at han har anvendt lånet til driften af den erhvervs-mæssige virksomhed eller til anskaffelse af driftsmæssige aktiver.

Har den skattepligtige omvendt fået forhøjet virksomhedens kassekredit, er der en formodning for, at låneforhøjelsen er anvendt til driften af den erhvervmæssige virksomhed eller til anskaffelse af driftsmæssige aktiver, medmindre det kan påvises, at han har anvendt låneforhøjelsen til eksempelvis at anskaffe en fritidsbåd.

Såfremt en persons skattepligtige indkomst forhøjes gennem en begrænsning af de skattemæssige afskrivninger, betragtes disse afskrivninger som ikke foretaget, hvorfor disse vil kunne afskrives i efterfølgende indkomstår, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er tilstede.

Personen kan frit tilbageføre de for meget foretagne skattemæssige afskrivninger på de enkelte afskrivningsberettigede aktiver, grupper af afskrivningsberettigede aktiver eller forholdsmæssigt på samtlige afskrivningsberettigede aktiver.

Den foreslåede regel om begrænsning af de skattemæssige afskrivninger ændrer i øvrigt ikke på de skattemæssige regler for opgørelsen af en persons skattepligtige indkomst.

Til § 1, nr. 3

Reglen i § 21 b om at et underskud, der skyldes skattemæssige afskrivninger ikke kan fremføres til fradrag i de skattepligtige indkomster i de efterfølgende indkomstår, vil som følge af de i nærværende forslag indeholdte begrænsninger i afskrivningsadgangen være uden betydning, hvorfor den foreslås ophævet i takt med at de foreslåede begrænsninger i afskrivningsadgangen har virkning.

Til § 1, nr. 4

Det foreslås, at selskabsskatteprocenten nedsættes fra 35 pct. til 30 pct. fra og med indkomståret 2002 for selskaber, der er meddelt tilladelse til efterforskning eller udnyttelse i henhold til lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, eller meddelt tilladelse til udnyttelse af is og vand i henhold til landstingslov om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport. Det fremgår både af lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland og landstingslov om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport, at de omhandlede selskaber kun må udføre virksomhed i medfør af omhandlede lov og ikke må sambeskattes med andre selskaber.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 15. november 2001, dog således at § 1, nr. 1, 2, og 3 skal have virkning fra og med indkomståret 2001, medens § 1, nr. 4 dog først skal have virkning fra indkomståret 2002.

Det foreslås dog, at bestemmelsen i § 1, nr. 1 og 3 først får virkning for indkomståret 2002 for selskaber, som har forskudt regnskabsår, og hvor regnskabsåret udløber den 31. august 2001 eller tidligere.

Under det nugældende afskrivningssystem er det uden særskilt skattemæssig betydning, at sondre mellem de forskellige afskrivningsberettigede aktiver. Efter de foreslåede regler opdeles de afskrivningsberettigede aktiver i 3 kategorier med hver sin afskrivningsrate og forløb. Det er derfor nødvendigt at selskaber med udgangen af år 2000 opgør den uafskrevne saldo og fordeler denne på selskabets afskrivningsberettigede aktiver i overensstemmelse med systemet i forslagets § 13 a, stk. 2 litra a-c, således at denne fordeling kan danne grundlag for selskabets skattemæssige afskrivninger i indkomståret 2001.